

Új

KÖZÉLETI NAPILAP

Dunántúli Napló

III. évfolyam, 328. szám
1992. november 28., szombat
Ára: 13,80 Ft

Ősbemutató: Fekete nő fehér világban

Josephine sikert akar. Nem elég neki, ha csak meggyőzi közönségét, ő legyőzni akarja őket. Meghódítani, bevenni mindenkit, aki a nézőtérén ül.

A Pécsi Nemzeti Színház új bemutatója ősbemutató is volt egyben. November 21-én a Gyere, Josephine című zenés játékot játszották a szobaszínházban, Forgách András, Böhm György és Fodor Ákos közös munkáját. A darab is és az előadás is számos veszélyes helyzetet rejtett, buktatókat, melyeken csak szigorú figyelemmel lehetnek úrrá a résztvevők, a produkció létrehozói. Ki kellett kerülni a monografikus feldolgozások oly gyakori egyhangúságát, miközben szerves kapcsolatot kellett teremteni a monodrámá szöveges részei és a revüelemek között: szerzőnek, rendezőnek, színésznek mindig alapos próba ez.

A Gyere, Josephine Josephine Baker élettörténetéből s két budapesti látogatásának eseményeiből merítve épít fel egy képzeletbeli „próbaelőadás”-t. Az átrendezett nézőtér a székekkel s az asztalokkal annak a bizottságnak ad helyet, mely előtt Josephine köteles bemutatkozni, hogy az egybegyűltek eldönthessék: műsora engedélyezhető-e a keresztény fehér emberek világában. Ítélik meg, ahogyan azt teszi a közönség mindig, s ahogyan azt teszik az emberek is általában.

Jónás Judit Josephinje értékes alakítás. A premieren ugyan még kissé óvatos és puhatolódzó, de a legfontosabb dramaturgiai pontokon már most ott a

siker, a taps. Jónás a kétrészes darabban alapos igénybevételnek van kitéve, nemcsak mesterségbeli tudása, hangja, állóképessége is mérlegre kerül. Szellemi és fizikai próbatétel ez, melynek Jónás meg tud felelni. Hangja kellemes, mozgása (Hajzer Gábor koreográfiájára) dinamikus. Szerepfelfogásában megtartja a kívánatos összhangot Baker sorsa és saját, személyes problémái között, s ha néha hajlama is lenne kibújni Josephine bőréből, mértéktartása csak hasznára válik. Nem fél a közönségtől, mer közel menni, kezét fog, harap, moso-

lyog, sőt szemkontaktust tart, legalábbis az első sorral, ami önmagában is megterhelő.

Bár az előadás második része sűrítettebb és drámaibb, számomra a csúcspontot az a pillanat jelentette, melyben Josephine istenéhez imádkozik, azért, hogy imája sikerüljön. Előtte ő önmagában, igazi valójában mérettetik meg, érték és nem külsőség szerint.

Jónás Judit alakításával színészi fejlődéséről is beszámolt. Ehhez azonban hozzájárult az is, hogy olyan rendezővel dolgozott együtt, mint a vendég Dávid Zsuzsa. Az előadásból

sugárzik a következetesség, a keménység, a koncepció s a rendező szigorúsága, mellyel minden hamis hangot könyörtelenül kiirtott. Elgondolom, mi csoda kínlódás, feszültség árán születhetett meg az eredmény, azt is mutatva, hogy a jó munkához igenis kell az idő, és megéri egy héttel csúszni akár, ha muszáj.

Dávid Zsuzsa tudja, hogy a színház látvány is, és hogy mindenféle „erkölcsi mondanivaló” mellett nem bűn szórakozni a nézőtérén.

A másik, régen tapasztalt élmény az igazi csapatmunka megnyilvánulása volt. Ilyen az, amikor mindennek helye és ideje van, amikor érződik, hogy a színész nincs magára hagyva a színpadon akkor sem, ha egyedül áll éppen. A színpadról szólva: a vendég díszlettervező Rutka Andrea tere jól megfelel a célnak, helyet adva az intimításoknak éppúgy, ahogy a show-nak. A tiszta fehérség nemcsak kontraszt: jelzője a másságnak, mely megmutatkozik egy megint más világban.

Senki nem volt statisztá a Gyere, Josephine bemutatóján, s bár az abszolút főszerep Jónásé, a több alakban feltűnő Matoritz József is önálló figurákat teremtett. Ugyancsak több volt zenei kíséretnél Papp Zoltán és Balogh Jenő játéka.

Egészeben jó előadást láttunk. S hogy milyen volt még, azt manapság két szintén ritkán emlegetett szóval is jellemeznünk: színházi élmény.

Hodnik I. Gy.

Jónás Judit és Matoritz József jelenete Fotó: Laufer László